

Københavns Kommunes tilsyn af FOF- Københavns instrumentalundervisning

Københavns Kommunes Kultur- og Fritidsforvaltning, Fritid & Idræt foretog i den 11. november 2008 et tilsyn ved 9 af FOF- Københavns instrumentalundervisningshold. Tilsynet fandt sted efter FOF i september var blevet bedt om at udarbejde en redegørelse (bilag 1) om tilrettelæggelsen af instrumental- og sangundervisningen til forvaltningen. Tilsynsrapporten, der var udarbejdet på grundlag af det konkrete fremmøde til undervisningen samt spørgsmål til undervisere og deltagere, blev sendt til FOF for kommentarer, og FOF redegjorde for omstændighederne i hvert enkelt tilfælde (bilag 2).

Fritid & Idræt konkluderede herefter (bilag 2), at der i 5 tilfælde - i 3 tilfælde helt og i 2 delvis - ikke var tale om tilskudsberettiget undervisning og anmodede på denne baggrund FOF "om at oplyse, i hvilket omfang ansøgningsgrundlaget for 2008 hhv. 2009 skal reduceres" (bilag 3). FOF svar var, at man ikke mente, der var basis for en reduktion, fordi der var tale om almindeligt anvendt holddannelse og undervisningsformer inden for lovens rammer (bilag 4).

Uden i forvejen at underrette FOF satte Fritid & Idræt herefter sagen på dagsordenen for mødet i folkeoplysningsudvalget tirsdag den 3. februar 2009. Kjeld Biering-Sørensen, leder for FOF- København er medlem af udvalget og fandt sagen sat på dagsordenen ved modtagelsen af indkaldelsen til mødet (bilag 5). En efterfølgende telefonsamtale med forvaltningen, hvor der blev anmodet om aktindsigt, førte til, at sagen blev taget af dagsordenen med henblik på at FOF kunne gøre sig bekendt med sagens akter og eventuelt fremkomme med en udtalelse inden næste møde den 9. marts.

I det følgende ses på Fritid og Idræts grundlag for at bedømme om FOF- København instrumentalundervisning var tilskudsberettiget efter folkeoplysningsloven og de i medfør heraf udstedte regler, i det konkrete tilfælde Københavns Kommunes retningslinier.

Folkeoplysningslovens § 9 lyder:

Inden for loven og de i medfør heraf udstedte regler træffer den enkelte forening beslutning om deltagerbetalingen, om ansættelse og afskedigelse af ledere, lærere og andre medarbejdere, om valg af emner og tilrettelæggelsesform, om andre aktiviteter, om kursuslængde og om antallet af deltagere på det enkelte hold.

Ifølge Kommuneinformations kommenterede udgave af loven giver denne bestemmelse aftenskolen frihed til at tilrettelægge sin virksomhed, frihed for deltagerne til at ændre virksomheden undervejs samt aftenskolen ansvar for bl.a. fastsættelse af holdstørrelser og deltagerbetaling. Men alt dette kun inden for loven og de i medfør af loven fastsatte bestemmelser, herunder også Københavns Kommunes retningslinier vedr. tilskud til folkeoplysning i kommunen. Spørgsmålet er herefter, hvad der i denne sammenhæng skal forstås ved "hold"

Fritid og Idræt henviser i sin forelæggelse af sagen for folkeoplysningsudvalget i den kommenterede dagsorden til

- 1) lovens § 11, stk. 3 om *supplerende tilskud til undervisning, der forudsætter små hold*. I følge ovennævnte lovkommentarer tænkes der her primært på instrumentalhold.
- 2) Københavns Kommunes retningsliniers afsnit 2.1: *Folkeoplysende instrumentalundervisning er holdundervisning og kan ikke gennemføres som enkeltmandsundervisning*.

- og forvaltningen konkluderer på grundlag heraf: *"Der skal således altid være tale om holdundervisning". Og: "Der skal med andre ord til alle tider være minimum to personer til stede under undervisningen"*.

Altså, det er Fritid og Idræts opfattelse, at der må gerne være tale om små hold på ned til to personer, men der skal altid – *til alle tider* - være mindst to til stede.

Virkeligheden ser imidlertid anderledes ud. Deltagerne melder sig til, betaler for et bestemt hold, og når der er tilstrækkeligt med deltagere foretager aftenskolen en holddannelse inden for det givne tidsrum. Hvad der derefter sker på de enkelte undervisningsgange, og hvordan fremmødet er, er noget ganske andet end selve holddannelsen.

Sådan er vilkårene for enhver aftenskole i alle fag. Deltagelsen i folkeoplysende undervisning er åben for alle og frivillig. Uanset oplægget for undervisningen er det ikke muligt at tvinge deltagerne til fremmøde eller til overhøring af andre deltageres del af undervisningen. Sådan er vilkårene for den frie folkeoplysende aftenskole, ganske i overensstemmelse med intentionerne i og bag loven.

Det må derfor være tilmeldingen og holddannelsen, der danner grundlag for en vurdering af, om der er overensstemmelse med loven. Det kan ikke være fremmødet, den konkrete tilrettelæggelse - der kan skifte mellem kollektiv og individuel undervisning - eller de enkelte deltageres opfattelse af forløbet, der er afgørende herfor.

Så den individuelle undervisning, som Fritid og Idræt mente konkret at finde ved nogle af de enkelte tilsyn kan ikke sidestilles med den enkeltmandsundervisning, der er nævnt i retningslinierne. Dette fordi denne opfattelse hviler forholdene under en enkelt konkret undervisningstime og ikke på antallet af tilmeldinger og selve holddannelsen, sådan som den er sket efter tilmeldingerne er modtaget.

Den enkeltmandsundervisning, der nævnes i kommunens retningslinier, må opfattes som enetimer, dvs. hold hvor der kun optages og undervises en person. Hvis dette ikke er tilfældet, må retningslinierne præciseres. Og det er måske der, problemet ligger. Københavns Kommune må præcisere sine retningslinier, så alle aftenskoler med instrumentalundervisning fremover kan vide, hvad Københavns Kommune helt konkret mener er tilskudsberettiget virksomhed på dette område.

Konklusionen er, at Fritid og Idræt, ved bedømmelsen af om der er tale om tilskudsberettiget undervisning, må lægge antallet af tilmeldinger og selve holddannelsen til grund, og ikke hvordan undervisningen tilfældigvis finder sted på enkelte undervisningsdage.

Bilag:

1. FOF's redegørelse af 5. september 2008 vedrørende tilrettelæggelsen af instrumental- og sangundervisningen i FOF
2. Fritid & Idræts tilsynsrapport med FOF's kommentarer og forvaltningens efterfølgende konklusioner, udateret men udsendt med mail af 19. december 2008
3. Mail fra Fritid og Idræt af 19. december 2008
4. FOF's brev af 8. januar til Fritid & Idræt
5. Fritid & Idræts kommenterede dagsorden med indstillinger og forslag til videre proces til brug for mødet i folkeoplysningsudvalget den 3. februar 2009.

Det anbefales at tage et møde med Fritid og Idræt herom inden mødet i folkeoplysningsudvalget den 9. marts 2009.